

oppbrudd

TIL KAMP UNDER LEDELSE
AV ARBEIDERKLASSEN
MOT MONOPOLKAPITALEN
OG FOR SOSIALISMEN!

8.årgang av avisa til Rød Ungdoms studentlag nr 5 1973

STEM RØD VALGALLIANSE! KJEMP SJØL!

se leder og intervju
side 2

ET MILJØFIENDTLIG UNIVERSITET- RESULTAT AV DE LAVE BEVILGNINGENE:

I de siste åra har Universitetet stadig fått mindre penger å rutte med. De lave bevilgningene ved sida av de politiske angrepa som stortingsmelding om Ottosenkomiteen med planer om »folkevalgt råd» og »nasjonal fordelingssentral», Omholtplanen, ny lov om lærerutdanning, ny forskningslov osv., har gitt klar beskjed om at staten og storkapitalen ønsker en fullstendig omdanning av utdanningssystemet. Et system som i fullt monn er tilpassa den norske utbytterklassens behov. Dette er perspektivene.

STUDENTENE RAMMES DAGLIG

En av de viktigste årsakene til at Universitetet i aller høyeste grad er en miljøfiendtlig arbeidsplass er nettopp den katastrofale pengemangelen. Den medfører at det på nesten hvert eneste institutt er stor mangel på lærekrefter. Det betyr altfor mange studenter pr. lærer, noe som gjør begge parter arbeidssituasjon uholdbar.

GYMSAL – IKKE TIL TRIM, MEN TIL EKSAMEN

Videre fører de lave bevilgningene til minimale muligheter til plassutvidelse. Slik det er nå er det for få lesesalsplasser, det er for få kollokvierom og det er for få undervisningsrom. Alt dette bidrar til å gjøre hverdagen på Blindern stressende og utrivelig. Det er så liten plass at idrettsbygget, med de mulighetene det burde gi til fysisk fostring og avkopling, store deler av semesteret er opptatt pga. eksamen. På et stort antall institutter er det heller ikke avsatt plass til pauserom for studenter.

SAMSKIPNADEN FÅR FOR LITE PENGER

Studentenes velferdsorganisasjon, Samskipnaden, rammes også, noe som det sjølsagt er studentene som får svi for. Rasjonalisering på kantine som resulterer i kjempelange køer (og økt arbeidspress for de ansatte) er et eksempel. De høye prisene på spisestedene og de skyhøye

husleiene er et annet.

Med andre ord er spørsmålet om kamp for et bedre miljø, kamp for plass til arbeid og plass til avkopling, så absolutt et spørsmål om høyere bevilgninger.

FINS DET PENGER

Noen vil kanskje hevde »Det fins ikke penger og i tilfelle Universitetet skal ha mer så vil det gå ut over andre som kanskje trenger pengene mye mer enn oss». Til det vil vi svare at det går nok ut over noen, det vil gå ut over de som siste år brukte 3 milliarder på reklame som stort sett hadde null verdi for folket. Det skal gå ut over de som på få år kan nedskrive skipsflåten sin til latterlig lave summer, skip som samtidig har sin fulle og hele bruksverdi. Det skal gå ut over den norske storkapitalen.

les:

KVINNEKAMP side 3

SOMMERLEIR side 3

ALBANIA side 4

Bort med momsen!

Studentenes økonomiske stilling er blitt stadig forverret de siste årene. Kantineprisene har på 5 år steget nesten 50%! Husleiene på studentbyene har steget med over 40% siden 1970. Samtidig vet vi at lån/stipendrammene ligger langt under det studentene har behov for. Vi ligger bortimot 300 kr etter et beløp som tilsvarer det som et regjeringsoppnevnt utvalg kom fram til i 1970.

Et sentralt krav fra studentene i 69/70 var kompensasjon for

momsen. Den kompensasjonen har vi aldri fått. Dette betyr at studentene nå betaler 20% skatt av sitt forbruk, noe de ikke gjorde før momsen. Dette er i realiteten en skattlegging av låna, en stor del av lånene/stipendene går raskt tilbake i statskassa. Det dreier seg om over 100 mill. kr for alle studentene sett under ett. Vi må slutte oss til kravet fra resten av folket:

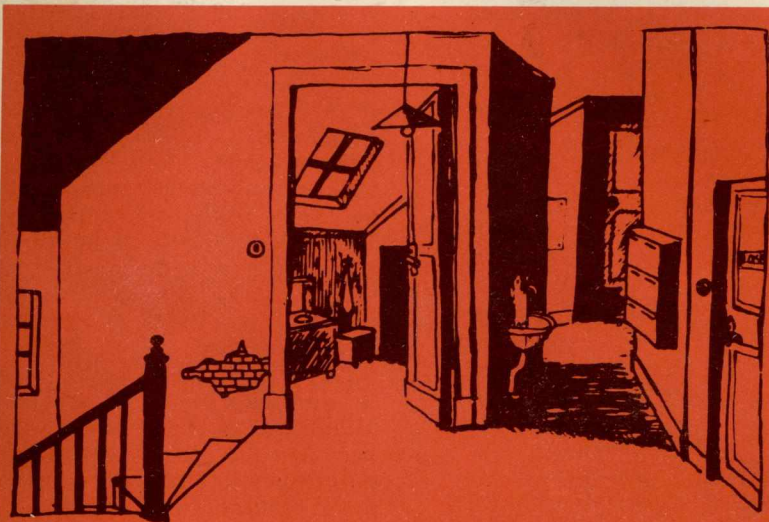
BORT MED MOMSEN!

kampsang

Nå er det blitt september, og sommeren er forbi,
det dukker opp ei valgbu på stedet du bor.
Partiene står fram og presenterer sitt program:
»Vi har en politikk som er flunkende ny.
Stem, stem på kandidaten vår,
glem, glem løfter fra i går.
Tru på oss, ja tru på oss
istedenfor for å slåss!»

Slik har det vært så lenge som du kan huske klart.
Debattene i fjernsynet har du hørt før.
Men skattene og prisene stiger uten stopp.
Det blir visst inga endring på det för du dör.
»Stem, stem på kandidaten vår,
glem, glem løfter fra i går.
Tru på oss, ja tru på oss
istedenfor å slåss!»

Ja dette er du lei av, men skal det ende slik?
Er valget bare valg mellom fraser og prat,
da trenger vi en kime til en folkefront
som setter fart i kampen mot prater, kamerat!
Stem rødt, for framtida er vår,
glem deres løfter fra i går.
Tru på deg sjöl - så skal vi slåss
for Norge tilhører oss!

300 kr måneden ?

STEM RETT! STEM RØDT!

Den 10. sept. skal du bruke stemmeretten din, bruk den til å markere en politikk du er enig i og vil kjempe for! Studentene har mange krav som vi må kjempe for å vinne igjennom. Situasjonen i dag er jo at lån og stipend øker relativt sett mye mindre enn utgiftene vi har, og den indirekte skatten, momsen, rammer oss, som grupper med lav årslønn meget hardt. Vi må kreve ei forbedring av vår økonomiske situasjon!

Undervisningstilbudet blir stadig dårligere og gjelder relativt færre av ungdommen som søker utdannelse, ikke fordi den administrative ledelsen eller lærerne på Universitetet er lite kvalifiserte eller kutter bort undervisning, men fordi bevilgninger til universitet og skolevesen bevisst nedprioriteres fra statens side, og rasjonaliseringsplaner (som f.eks. Otto-senkomiteen) produseres i departementet. Disse planene vil presse lærere og studenter til å finne seg i en arbeidssituasjon og -miljø som er uholdbar. Vi må kreve større bevilgninger til Universitetet, og kjempe mot de planene som legger opp til et Universitet vi ikke ønsker. Som resten av den norske ungdommen må vi ta opp kampen for et bedre miljø, på Universitetet og i fritida. Vi må kreve steder å treffes på Universitetet, som pauserom og hyggelige kantiner, og at vi gis muligheter og eventuelle bevilgninger til å gjennomføre tiltak som gjør instituttene til et sted vi orker å være i de 4-7 år vi studerer. Vi må kreve flere daginstitusjoner og andre tiltak som gir jentene like stor mulighet som guttene til å fullføre studiene.

Dette viser at vi har krav å reise, og at det slettes ikke er likegyldig for oss hva slags politikk vi velger å støtte f.eks. nå til stortingsvalget.

Rød Ungdom er en del av Rød Valgallianse, og vi oppfordrer alle progressive på Universitetet til å stemme Rød Valgallianse og gå ut i kamp for vår politikk. Hvorfor det? Jo, nettopp fordi vi mener Rød Valgallianse har en riktig politisk linje på de spørsmåla som er viktige for store deler av det norske folk, også ungdomsmassene og studentene. Rød Valgallianse tar opp kampen mot skatteplyndring, mot momsen. Vi forsvarer de trygdedes rettigheter og stiller krav om arbeid etter evne og bosted (dette er brennaktuelt for både unge og eldre!) Vi krever at storfinansien skal betale for sentralisering, motorveier og oppsvulmet statsbyråkrati. Rød Valgallianse vil spre opplysning om ulike former for kvinneundertrykking i vårt samfunn, og vi vil arbeide for oppslutning om de krav som kvinnebevegelsen sjøl har reist. Ta saken i egne hender. Kjemp for et bedre ungdomsmiljø! er et spesielt krav for ungdommen, som Rød Valgallianse mener er viktig i dag.

Denne parolen peker på ei side ved alliansen som gjør at vi som kommunistisk ungdomsorganisasjon slutter opp om den. Rød Valgallianse gir ingen noen illusjoner om Stortingets makt og innflytelse. Vi sier ikke: Stem på oss, så blir alt bedre, men hevder at det bare er folkets kamp som først og fremst vil endre politikken. Fra erfaring

f.eks. i EEC-kampen vet folk at dette er riktig, på Universitetet har vi opplevd det på kroppen i lukningskampen og i låneaksjonen. Rød Valgallianse sier sjøl at en riktig politikk f.eks. i skattespørsmålet ikke er nok for å oppnå resultater, og vi vil derfor oppfordre til, delta blant og på alle måter støtte folk som vil slåss for sine krav.

Men hva er vitsen ved å stemme når Stortinget ingen makt har, vil noen innvende. Hvorfor stiller dere egentlig da?

Vi i Rød Valgallianse mener at vi må bruke valgkampen til å knytte aksjoner mot momsen, for et bedre fritidsmiljø og andre saker sammen med stortingsvalget, en valgkamp hvor valgflesk ikke har noen plass, men er en del av vår interessekamp.

Vi mener også at det er viktig å få en representant på Stortinget fordi hun/han kan støtte vår kamp der ved å stille spørsmål, gi oss opplysninger og gjøre folk tidlig kjent med saker som angår dem, og Oslo-studentene: Det er i denne byen Rød Valgallianse har mandat-sjanse i dag!

Mange studenter tenker på å stemme Sosialistisk Valgforbund nettopp fordi de er sikret representasjon. Til dette vil vi i Rød Ungdom si at vi synes Valgforbundet har mye fin og riktig politikk, men at en må huske at valgkampen er et ledd i en langsiktig politikk. Betydninga av stortingsrepresentasjon i dag må ikke få oss til å glemme at det først og fremst er gjennom enhetlig kamp av folk som slåss for sine interesser at resultater oppnås. En skikkelig enhetspolitikk er nødvendig for å drive fram de folkelige kampene. Rød Valgallianse har konsekvent gått inn for full samling til venstre for DNA ved valget, Valgforbundet har gått mot en slik samling. Vi mener at det er nødvendig å samle venstresida for å styrke folkets kamp, og at Valgforbundets politikk bærer i seg en anti-kommunisme som f.eks. 1950-årene viser er ei farlig politisk linje.

Vi mener at Valgforbundets holdning til DNA-ledelsen er u-nødvendig uklar. Bl.a. EEC-kampen viste at denne ledelsen består av borgerlige politikere, studentenes erfaringer med dens utdanningspolitikk synes vi viser det samme. Oppgaven til et sosialistisk parti som stiller til valg må være å bruke valgkampen til å støtte den helt riktige mistilliten som folk har til løftepolitikkerne, inkludert arbeiderpartiledelsen, istedenfor å kalle dem »arbeiderpolitikere».

Holdninga vår til DNA-ledelsen og enhetspolitikken er ikke noe vi bare vil prate om fram til 10. september. Valgkampen er bare en begynnelse til å få folk til å kjempe sjøl og ikke overlate til løftepolitikere å »løse» problemene.

Rød Ungdom og andre progressive studenter - vær med og marker en politikk du er enig i. Gå ut i kamp for Rød Valgallianses politikk. Bli med i valgkampgruppene, og styrk dem med den kulturen som har blomstret opp på instituttene det siste året. Stem Rød Valgallianse den 10. september.

Styret i Rød Ungdom på Universitetet i Oslo

VALGINTERVJU:

Mange progressive studenter stiller seg dette spørsmålet foran stortingsvalget i høst: Skal jeg gi min stemme til Sosialistisk Valgforbund eller Rød Valgallianse? Oppbrudd har stilt dette spørsmålet og flere andre til Britt og Elisabeth, begge studenter på Blindern.

— Vi har begge tenkt å stemme på Rød Valgallianse.

Oppbrudd: — Sosialistisk Valgforbund og Rød Valgallianse har svært like programmer, blir det da ikke stort sett det samme hva en stemmer på?

Britt: — Det jeg oppfatter som noe av det viktigste ved valget er å trekke velgere bort fra DNA — avvis DNA som et arbeiderparti. Tenk bare på den konsekvente samarbeidspolitikken DNA har ført med monopolkapitalen i landet — helt fra gjenoppbygginga av Norge etter krigen, via NATO-saken til EEC-spørsmålet. Konsekvent har DNA stått sammen med arbeiderklassens hovedfiende. Derfor må vi ta avstand fra DNA-ledelsen, de er ikke et hår bedre enn de borgerlige partiene, de fører selv borgerpolitikk. Sosialistisk Valgforbund har, synes jeg, vært vaklende i sitt forhold til DNA, de har snakka om »arbeiderflertall» på tinget. Venstresida i Norge er på frammarsj, vi kjenner mange eksempler fra fagforeninger o.l. hvor venstrekreftene samla har stått sterkt mot DNA-ledelsen. I denne situasjonen kan ingen konsesjoner overfor DNA tåles — Rød Valgallianse gir ingen.

Elisabeth: — Rød Valgallianse fører en konsekvent enhetspolitikk, noe SV-ledelsen ikke gjør. De avviste tilbudet fra RV om samling av alle til venstre for DNA. De forklarte dette med at AKP(m-l) har ført en »vinglete» politikk — folk kan ikke ha tillit til ml-bevegelsen. ML-bevegelsen tar alltid utgangspunkt i en analyse av virkeligheten og prøver å utvikle en politikk i samsvar med denne. Dette har ikke SV-ledelsen forstått, eller villet forstå, og endring i politikken blir derfor betrakta som »vingling». En annen ting er at SV-ledelsen åpent har sagt at »valgforbundet er enige om reelle forsøk på å få istand en organisatorisk samling etter valget. Vår holdning til samarbeid med andre grupper og partier må sees på bakgrunn av dette». Dette oppfatter jeg som at Sosialistisk Valgforbund tar sikte på å bli et parti, blant annet med brodd mot venstre, mot kommunistene.

Oppbrudd: — Rød Valgallianse blir ofte beskyldt for å splitte arbeiderbevegelsen.

Britt: — En valgfront som fullt og helt går inn for samling av venstrekreftene, hvordan kan den oppfattes som splitter? Jeg synes det er dypt beklagelig at det eksisterer to grupperinger med et såpass likt program. Det er bare DNA-ledelsen og monopolkapitalen som tjener på det.

Elisabeth: — Men i og med at situasjonen er blitt slik, synes jeg det er riktig at både RV og SV benytter valgkampen til å slå mot høyre, mot DNAs samarbeidspolitik, og ikke bruker tida til å bekjempe hverandre.

Oppbrudd: — Det at Rød Valgallianse stiller opp vil kunne hindre Sosialistisk Valgforbund i å få såkalte vippemandater, bør ikke RV trekke sine lister i fylker der situasjonen er slik?

Elisabeth: — La oss snu litt på flisa: hvis vi skulle stille det samme krav til SV som de stiller til oss, burde ikke SV trekke sin liste i Oslo til fordel for RV — kanskje en på den måten kunne sikre ett eller to mandater til for venstresida? Dessuten, det viktigste for oss er tross alt å få ut vår propaganda, vår politikk, ikke først og fremst å få en kandidat til på Stortinget.

Oppbrudd: — Du snakket om »vår politikk» — hvilke valglofter kan Rød Valgallianse by på?

Britt: — Vi tror ikke at noen representanter på Stortinget kan erstatte folkets egen kamp — vi mener at det er bare folket sjøl som kan kjempe fram reelle forbedringer. Rød Valgallianse har som de andre grupperinger et program, men til forskjell fra andre sier vi ikke »stem på oss og vi vil gjøre ditten og datten», men vi sier »stem på oss og bli med og kjemp for disse sakene».

Elisabeth: — Vi kan ta eksempelet med matmomsen. Det har i lengre tid vært et økende press fra grunnplanet for å få fjernet momsen på matvarene — faktisk har presset vært så sterkt at DNA har satt opp på sitt program for valget »reduksjon av momsen på visse matvarer». Vi tror ikke et øyeblikk på at saka er avgjort, og at bare ei stadig økende massemobilisering kan sikre at noe gjennomføres, men det illustrerer iallfall godt at det er folks egen kamp som nytter. Selv et fjell som det kongelige norske arbeiderparti må vike for grunnplanets vilje.

Oppbrudd: — Er det da likegyldig om Rød Valgallianse får mandater eller ikke?

Britt: — Nei, det er det sjølsagt ikke. Representantene kan gjøre to ting: For det første, de kan stille spørsmål til regjeringa og på den måten avsløre hvilken makt eller snarere mangel på makt Stortinget har. For det andre kan de tale for vanlige folks interesser på tinget, støtte de kampsaker arbeidsfolk fører.

Oppbrudd: — Et siste spørsmål: Dere snakket tidligere om at enheten til venstre for DNA/LO-toppen er viktig. Hvordan skal dette videreutbygges lokalt, f.eks. på instituttene?

Elisabeth: — Når det gjelder valg-arbeidet ville det være fint om Rød Valgallianse og Sosialistisk Valgforbund kunne avholde lokale valg-møter på instituttene sammen, hvor politikken kunne presenteres og diskuteres, og hvor en kunne få mobilisert mange progressive i valgkampen. Dette ville også være en ypperlig sjanse for å få diskutert enhetspolitikken.

Britt: — Utover dette er det viktig at venstresida samles på konkrete kampsaker på Universitetet, valg eller ikke valg. Til valgkampen tilslutt: Rød Valgallianse går inn for å prege bybildet i valgkampen og vi feller ikke en tåre om Sosialistisk Valgforbund går inn for det samme. STEM RØD VALGALLIANSE!

Kvinneekampen må bygge på fellesskap!

Dette intervjuet tar ikke for seg studentmödrenes stilling. Oppbrudd vil komme tilbake til det i et seinere nummer.

Oppbrudd: På universitetet har jenter og gutter lik adgang til studiene, samme muligheter til å komme inn på studentbyene og blir behandlet omtrent likt av lånekassa. Hvordan kan du da hevde at studentkvinnene er undertrykt?

Mette Gjerdso (medlem av AKP (m-l) og Kvinnefronten på historie): Det er riktig at vi materielt sett står ganske likt. Studentjentene er da også først og fremst utsatt for ideologisk undertrykking, faglig, politisk og sosialt.

Se på jentenes hverdag her på Blindern: På seminarer og forelesninger er vi ofte mindre aktive i å bidra til utviklingen av de faglige diskusjonene, selv om vi er minst like dyktige og pliktoppfyllende.

Se på allmannamøtene — vi holder oss stort sett vekk, er tause. Har vi noen gang hatt en kvinnelig formann i NSU?

Se på studentfestene — selv i vårt relativt demokratiske miljø må jentene finne seg i å være passive og bli sjekka opp.

Gjennom oppveksten er vi blitt innpodet ideer om at kvinner ikke har noe å bidra med utenfor hjemmet. Det er nærmest ukvinnelig å være dyktig. Dette er forhold som vi kvinner, og egentlig hele miljøet, taper på. Det skader oss — og dette dreier seg ikke om «tilfeldige kjønnsroller», men er kort og godt undertrykking.

O: De gamle kvinnesakskvinnene holdt som viktig å bli mest mulig *lik mennene*. Det er vel ikke det du mener?

MG: Neida. Jeg tror kanskje heller ikke det er noen stor fare for oss. Mer på vakt bør vi være mot å gjøre de gamle borgerkvinnenes feil å *individualisere* kampen for frigjøring. Vi må ikke si: «Studentjente, kvinn deg opp — kom deg opp og fram — vær tøff og uredde og kast deg ut i diskusjonene på seminarene». Det tror jeg vil virke som en effektiv trøkk i hodet på de fleste. De fleste av oss er ikke så forferdelig tøffe. Hvis det skal bli min og din og hennes individuelle kamp for frigjøring, blir det spørsmål om spisse albuer og vilje til strebing og jeg tror flertallet vil bli skremt

vekk. Vi er jo nettopp blitt holdt nede så lenge fordi vi har trodd det var våre personlige private problemer!

O: Hvordan mener du kampen bør føres?

MG: Først og sist: i fellesskap. Og jeg ser den faglige kampen som den viktigste. Helt konkret: På et seminar ser vi at vi sjøl og/eller andre jenter er passive. Da syns jeg vi skal diskutere dette sammen etter seminaret — at vi også helt sikkert hadde synspunkter som ville utviklet diskusjonen — at alle ville lært mer hvis vi hadde deltatt. Så kan vi planlegge sammen hva vi syns er viktig å ta opp neste gang, hvem som skal gå i spissen, hvordan de andre skal støtte opp osv. Etter det seminaret må vi oppsummere. Turte vi når det kom til stykket? Hvis nei, hvorfor? Kan vi forhindre at motet svikter neste gang osv.

O: Hvordan kan kvinner som nå blir interessert i det du sier skaffe seg mer opplysninger om dette og/eller bli med i den organiserte kvinneekampen?

MG: Det er ikke vanskelig. De tankene jeg kommer med her, har jeg ikke patent på. De er mye mer underbygd og grundig tatt opp i studieopplegget som sommergruppa til Kvinnefronten på Blindern har jobbet med i sommer. Det inneholder tre deler: 1) Hvordan undertrykkes kvinnene på Universitetet? 2) Den norske kvinnebevegelsens historie og 3) Ulike aktuelle spørsmål som «Bør menn være med i fronten», «Problemer med å organisere seg i Kvinnefronten» osv.

O: Så du vil anbefale dette studieopplegget til Kvinnefronten for nye såvel som for gamle studentjenter?

MG: Absolutt! Ta kontakt med jenter på Kvinnefrontstand og kikk etter oppslag for første møte på ditt institutt.

BRA Å LESE OM KVINNEKAMP:

Engels: Familiens, privateiendommens og statens opprinnelse. Særlig kap. II. (Ny Dag).

Samtaler mellom Lenin og Clara Zetkin, og også andre artikler i Lenin: Frigjøringen av kvinnene (Ny Dag).

Alexandra Kollontay: Kvinnans stillning i den økonomiske samhøllsutvecklingen.

Hoxha, Enver: Frigjøring av kvinnene under sosialismen. (Oktober)

Hoxha, Enver: «The rights and freedoms of women and youth should be thoroughly understood and upheld by all» i «Speeches».

Diskriminering i Samskipnaden?

Alle ansatte ved Universitetet og Studentsamskipnaden har adgang til å spise ved Frederikke. Det vil si nesten alle, de som arbeider på kjøkkenet og med ryddearbeid har ikke adgang der. Dette skal visstnok være en generell regel, men erfaring viser at den håndheves strengt for de utlendingene som arbeider der, mindre strengt for nordmenn.

Det er svært få land i verden bortsett fra Norge, hvor ansatte ved restauranter ikke har anledning til å være klienter der mens de er ansatte der (ja til og med en stund etter at de slutter der). Dette kan vi studenter lite gjøre noe med, men vi kan sette fingeren på at samskipnaden driver samme praksis.

For det første diskriminering av en gruppe ansatte ved samskip-

naden, og for det andre direkte rasediskriminering ved håndhevelsen av denne. De utlendingene vi har snakket med nevner at det ikke er at de har lyst til å spise der, eller være der etter arbeidstida. Men de finner det diskriminerende at de fordi de arbeider der, skal bli nektet å være der. Særlig når de ser at andre arbeidskamerater ikke blir nektet det samme.

Denne saka bør av alle progressive tas opp i Studenttinget og andre organer. Det er vanlige borgerlige rettigheter det gjelder. Vi må bort med denne reaksjonære regelen.

Til kamp mot diskriminering av en bestemt gruppe arbeidere.

Få slutt på rasediskrimineringen i samskipnaden.

SOMMERLEIR GA MERSMAK

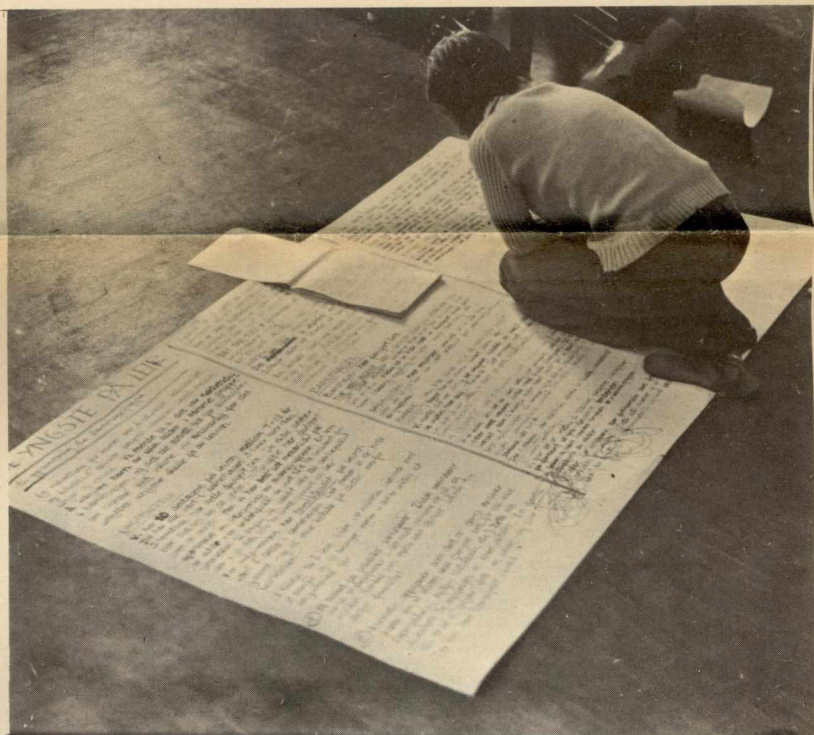
I propagandaen foran RØD UNGDOMS mange sommerleirer i år ble det stadig lagt vekt på to ting. For det første skulle sommerleiren være et ferietilbud «med mening» — dvs. her skulle være muligheter både for avslapping, kulturaktiviteter og meningsfylte diskusjoner. For det andre har sommerleirene vært sammenlikna med et «minisocialistisk samfunn i ei uke».

Oppbrudd var sjølsagt tilstede på en av disse leirene, og slo seg ned i Klara Zetkin-gruppa i 8. mars-brigaden på Tromøya for å høre oppsummeringa av leiren. Stemte forventningene overens med virkeligheten? Hva har vært de mest framtrede trekka ved leiren? Hva sier vi til venner og kjente når vi kommer tilbake?

Asgeir: — Jeg mener at begrepet et «minisocialistisk samfunn» fullt ut kan forsvares når det gjelder denne leiren. For er det noe som bør prege sosialismen og som i alle fall har prega leiren her, så er det den virkelige kollektive stilen, samholdet og innstillinga om at problemer er til for å løses.

Anar: — Jeg har ikke klare forestillinger om hva sosialismen og livet i et sosialistisk samfunn er, men jeg tror det vil være et hardt liv. Her på leiren har det kanskje vært for mye slaraffenliv. Men det vi har klart å oppnå er å utvikle ei gruppe fra en flokk ukjente ansikter til et kollektiv som drar sammen.

Dagny: — Og dette har gitt seg utslag i at diskusjonene har gått bedre og bedre. I formiddag blomstra jo ideene opp om hva vi skulle gjøre i valgkampen når vi kommer tilbake. Det jeg vil kalle gruppas gjennombrudd på kollektiv stil kom med det vi fikk ut av forholdet til jenta på 8 år og søstera hennes. Fra å komme til leiren uten å si et ord til andre enn søstera, til å gå sammen med oss i 3 timer, uten søstera — takket være vår innsats. Da de reiste hjem igjen, tror jeg det var jenta på 8 år som hadde fått mest utbytte av leiren.

Varg: — Vi i denne gruppa er så sammensveisa nå at jeg er overbevist om at hadde vi vært sammen et par dager til, kunne vi både ha fått diskutert mye bedre og grundigere de sentrale emnene om revolusjonen i Norge, spørsmålet om eget studentforbund, forholdet mellom Rød Valgallianse og Sosialistisk Valgforbund, forholdet jente — gutt, og de dagsaktuelle kampsaker på Universitetet. Dessuten kunne vi bidratt bedre til kulturen på leiren. Morgan: — Jeg har ikke vært på sommerleir før, så det som overrasker meg mest er den voldsomme kulturaktiviteten her. Rundt omkring lages det sketsjer, revy, danser og viser i hundrevis, i et enormt omfang. Reine kulturrevolusjonen. Det sitatet fra Mao Tsetung som har vært motto for leiravisa her, har slått til hundre prosent: «La de hundre blomster blomstre og de tusen meninger strides!»

Amanda: — Det jeg vil peike på når jeg kommer tilbake er hva en sommerleir kan brukes til. Legge vekt på at leirene har vært og er viktige for utviklinga av kollektivfølelsen. Ting som blir tatt opp og drøfta grundig, fra gruppeplan til leirledelse, går alltid bra. Vanskene kan komme der en ikke har diskutert problemene skikkelig igjennom. Dagny: — Sommerleiren har utvikla meg politisk, helt opplagt, sjøl om ikke alle diskusjonene her i gruppa har vært helt topp — dessuten er sommerleirer en glimrende anledning til å treffe andre enn akkurat den mer snevre krets av folk en til daglig omgås.

Asgeir: — Kaffen står og koker på den andre sida av teltet! Oppbrudd: — Skal noen av dere på sommerleir neste år? — Å ja, vi og mange flere!

**KJØP OG LES:
røde garde
klassekampen!**

**STØTT RØD VALGALLIANSE
ØKONOMISK!**

SEND PENGER TIL KAMPFONDET
POSTBOKS 9152 VATERLAND, OSLO 1.
postgiro 2 20 8130

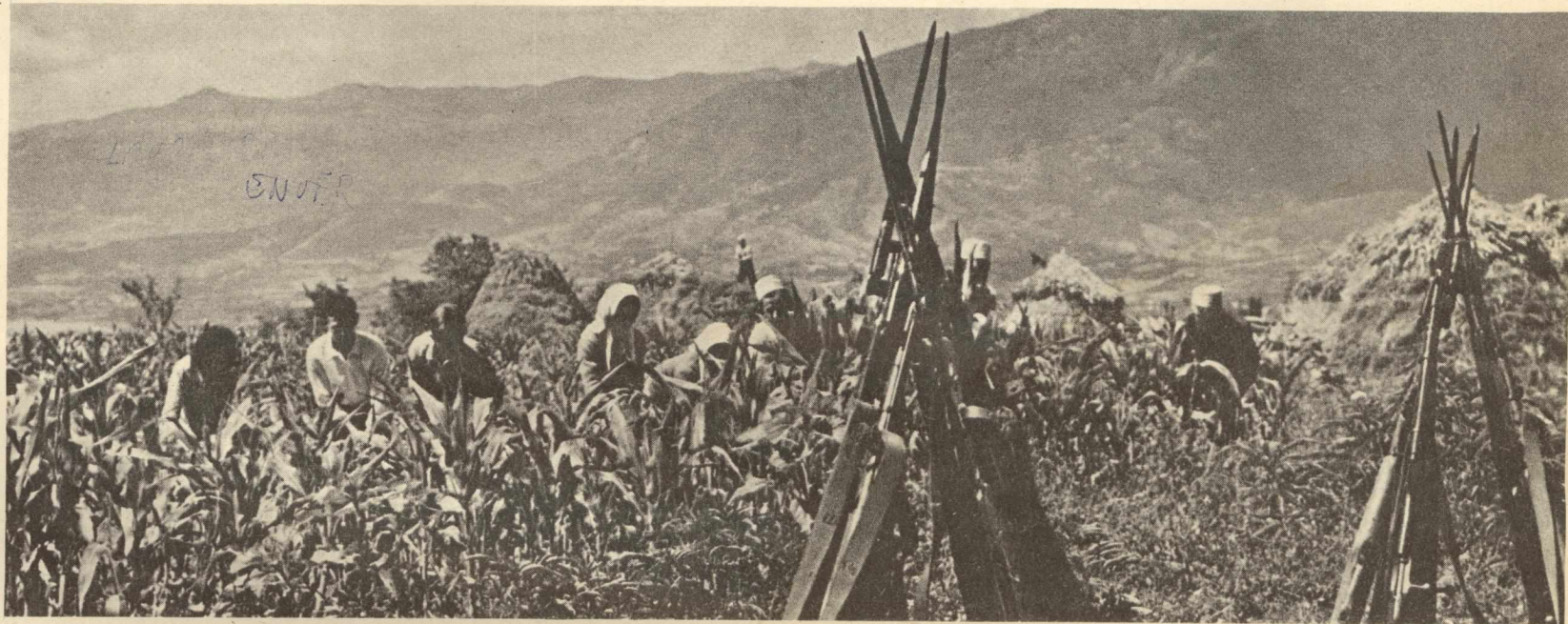
INNTRYKK FRA ALBANIA

«Vennskapssambandet Norge — Albania arrangerer turer til Albania hver sommer, og Oppbrudd har intervjuet Ola (la oss kalle han det) fra Nordisk insitutt som nettopp er kommet heim fra en vellykka tur. Kan du anbefale andre å dra på denne turen?

— Ja, absolutt. To uker i folkets Albania er en fin ferie. Alt ligger jo til rette for det, — milelange sandstrender, varmt Adriaterhav og fint hotell noen meter fra stranda. Men det var nå allikevel ikke derfor jeg dro dit, men først og fremst var jeg interessert i å oppleve et sosialistisk land. Gjennom besøk på mange fabrikker, statsbruk, pionerleir, barnehager, sjukehus og museer, rundt i store deler av Albania fikk vi se mange forskjellige sider av proletariatets diktatur.

Er det noe du spesielt vil trekke fram?

— Jeg sitter igjen med så mange inntrykk, men en utrolig blanding av gammelt og nytt slo oss veldig. — Hypermoderne landbruksmaskiner og oksekjerrør kjørte side om side på veiene. Overalt trengte nye og lettvinde hjelpemidler tilbake middelalderse produksjonsforhold. Albanerne er stolte over hvor fort denne prosessen går, og så vidt jeg vet skal Albania være det land i verden som har raskest produksjonsøkning.

I den ene handa hakka, vi bygger vårt land, geværet i den andre til seirens forsvar.

I motsetning til Norge kommer denne økningen hele folket til gode. Eksempler?

— Se på sosialetoren f.eks. For 30 år sida fantes ett sjukehus i hele Albania. I dag — har dette landet på størrelse med Hedmark fylke over 100 sjukehus — dvs. stort sett 4 sjukehus i hver av de 26 kommunene!

Det fins heller ingen skatter. Husleia utgjør 2—3% av lønna, og folk betaler ingen sjukekasse. I stedet får de fleste lønn under sjukehusopphold eller sjukefravær.

Jeg har hørt at i Albania gikk kvinnene med slør for 30 år sida, altså i tida før frigjøringa. De unge jentene ble bortforlova nesten før de ble født! — fra de ble kjønns-

modne til de gifta seg kunne de heller ikke gå ut på gata. Hvordan er kvinnens situasjon i dag?

— Kvinnekamp er et svært aktuelt emne for oss nordmenn, og vi hadde mange diskusjoner på kvinnens stilling i Albania. Først vil jeg framheve at likelønn virkelig er gjennomført. F.eks. ligger et tradisjonelt kvinneyrke som barnehage-tante på godt over gjennomsnittslønna. Det er også nok barnehager, slik at alle som ønsker det kan gå ut i arbeidslivet.

Men ikke dermed sagt at kvinnekampen er ført til ende i Albania. Vi hørte om eksempler på hvordan menn nektet konene sine å delta i organisasjonsliv, eller døtre som ble nektet videre skolegang. Ved hjelp av diskusjoner prøvde man å kjempe mot dette.

Kampen for full kvinnefrigjøring er prioritert som en av de absolutt viktigste oppgavene landet står overfor!

Du måtte klippe håret ditt før du dro nedover?

— Det albanske ungdomsforbundet har tatt initiativ til en kampanje som bl.a. retter seg mot vestlig popkultur. Albanerne ser på popkulturen som en trusel mot bygginga av sosialismen; i stedet for kollektiv ånd mener de at den fører

til individualisme og passivitet. Den albanske ungdommen har andre idealer. De deltar stortilt i oppbygginga av landet — alle jernbaner er bygd av ungdommens frivillige arbeidskraft!

Noe til slutt?

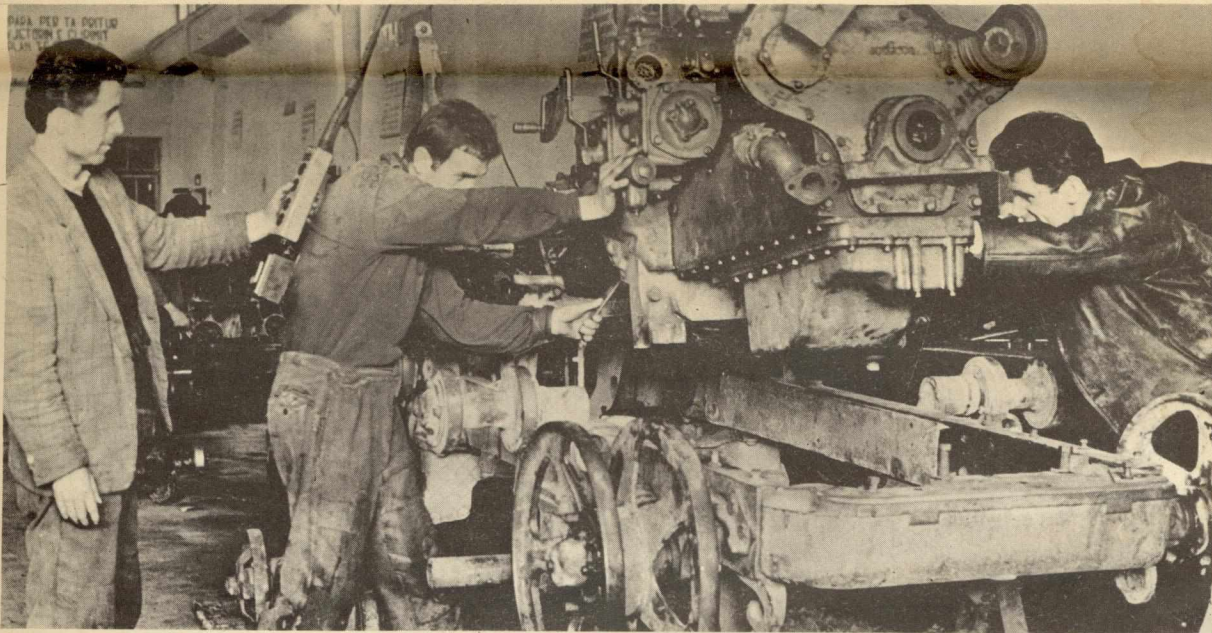
— Bare at det er vanskelig å få fram alt en vil gjennom et slikt kort intervju. Samtidig tror jeg interessen for Albania er stor. Derfor vil jeg henstille til alle som har vært der om å dele sin viten med andre. Et forslag er å lage åpne møter om Albania rundt på instituttene, gjerne med lysbilder.

Et annet forslag er: Dra til Albania neste sommer!

Bra å lese om Albania:

Albansk utfordring (Pax).

Ismail Kadare: Bryllupet.Roman (Oktober).

**VÆR
MED OG
DISKU-
TER!**

Vi skal slåss mot studentghettoer hvor vi isoleres fra resten av folket, mot politisk kontrollerte pensa, mot halvtårskurser, mot at forskninga skilles ut og underlegges monopolkapitalen direkte. Verken vi som studenter eller det norske arbeidende folket er tjent med universiteter der vi stikker innom og ser på en tv-forelesning, ikke har noen kontakt med andre studenter, får en overflatisk innsikt i fag vi skal undervise i eller jobbe med seinere. Isolert fra oss skal f.eks. tidligere Borregaard-ansatte sitte som professorer og forske i hvordan rasjonaliseringa av ansatte kan gjøres bedre, hvordan utbygginga kan økes. Fantasibilde? Slett ikke. I Sverige er mye av dette allerede realiteter. Statens ulike angrep her hjemme peker utvetydig i samme retning. I løpet av de siste fem åra har vi tilkjempa oss så mye kamp-erfaringer at vi er sterke nok til å stå imot. Fra lånekasseaksjonene, husleiestreiker, kamp for flere lærere og ikke minst i kampen mot

EEC har vi lært mye om statens metoder, mål og klassekarakter. Vi kan forsvare og utvikle et universitet i folkets tjeneste, om vi bruker det vi har lært og klarer å aktivisere de tusenvis av studentene som går til venstre og vil mer enn å prate. Marxist-leninistene ved universiteter og høyskoler over hele landet er gått igang med å samenfatte studentkampenes erfaringer. Over stortingsvalget blir dette knytta til diskusjonen om vi skal stifte et studentforbund utafor Rød Ungdom for å legge et bedre organisatorisk grunnlag for kampen. Men ml-erne kan ikke slåss aleine, det er i hele venstresidas interesse at vi diskuterer kamplinjene framover, på den måten kan vi bygge videre på den enhetsfronten som må til om ikke staten skal klare å bygge sitt universitet. Derfor oppfordrer vi flest mulig til å diskutere studentbevegelsens historie, ml-erne og andres rolle, feil som er blitt gjort og riktige ting som kan utnyttes videre.

oppbrudd

Oppbrudd utgis av Rød Ungdoms studentlag

Ansvarlig redaktør: Brita Hunskaar
Redaksjonens adresse: Postboks 115 Blindern, Oslo 3

Støtteabonnement på Oppbrudd koster kr. 20,-. Abonnementspenger betales over postgiro nr. 20 41 88 talongen merkes »Abonnement Oppbrudd».